

Jaarverslag 2021

2021 was het tweede 'coronajaar', maar ook allerlei andere ontwikkelingen maakten het tot een bijzonder jaar. We hadden minder lammetjes dan gemiddeld, 'de wolf' bezorgde ons kopzorgen, onze jubilerende herder Lammert Niesing kampte voor het eerst in 25 jaar met zodanige gezondheidsproblemen dat hij even verstek moest laten gaan en het bestuur onderging een relatief groot aantal mutaties.

Het eerste lammetje, een rammetje, meldde zich op dinsdag 19 januari. Een dag later adopteerde onze buurvrouw Diet de Ridder (78) hem en ze noemde hem Teun, als hommage aan onze oudherder Teun Niesing. Ze woont al ruim 50 jaar naast de 65 jaar oude schaapskooi en was meer dan 30 jaar steun- en toeverlaat van Teun.

Opmerkelijk was dat we veel minder lammeren hadden dan een jaar eerder: ruim 100 nu tegen 160 in 2020. Er waren 113 ooiën onder de ram geweest, maar 30 bleken niet drachtig te zijn. Tot op de dag van vandaag kunnen we slechts gissen naar de oorzaak. Het aantal mensen dat een lammetje adopteerde week gelukkig nauwelijks af van andere jaren. Voor het adoptiekaartje deden we opnieuw niet tevergeefs een beroep op de Koninklijke drukkerij Van der Most BV.

Kraamvisites en Lammetjesdag konden in verband met corona net als een jaar eerder niet doorgaan. Datzelfde gold voor het in Epe geplande schaapscheerdersfeest. Onze schapen werden weer bij de kooi geschoren door de professionele scheerders Tom Mensink en Johannes Kloosterman. Gelukkig konden vrijwel alle (vier) middag- en (drie van de vier) ochtendwandelingen wel doorgaan. Ze trokken, wellicht mede doordat de heide uitzonderlijk mooi bloeide, tussen de 50 en 75 deelnemers en leverden niet alleen veel goodwill, maar ook een mooie bron van inkomsten op.

Door corona liepen we wat andere inkomsten wel mis, waaronder de min of meer jaarlijkse bijdrage van Toer Club Heerde, maar daar tegenover stond een spontane gift van 920 euro van de Eper ondernemers Gertjan Altena en Bas Kroese, zijnde de opbrengst van de verhuur van langlaufski's waarvoor ze in een korte periode van sneeuw in februari het initiatief hadden genomen. We hebben er een accu-bladblazer en –bosmaaier voor onze onverminderd enthousiaste vrijwilligers van gekocht. De Apeldoornse firma Dunique, met een vestiging in Heerde, schoot ons zoals elk jaar financieel weer te hulp. De marketing- en communicatiespecialist verzorgt jaarlijks de uitbreiding van onze 'Wol of fame', met foto's van de mensen die het eerste lammetje hebben geadopteerd, en schonk dit jaar ook acht fotoborden waarop bezoekers gevraagd wordt onze dieren niet (bij) te voeren. Oranjevereniging Maxima uit Wapenveld verblijdde ons met een cheque van 500 euro, de opbrengst van het 'Goededoelenfeest' 2021.

Onze twaalf Drentse Heideschapen en tien geiten weken met hun aantal nakomelingen niet af van andere jaren. De geiten geven Lammert overigens regelmatig kopzorgen. Op de één of andere manier gedijen ze niet optimaal en hebben ze regelmatig gezondheidsproblemen. Lammert kan er geen vinger achter krijgen wat de oorzaak is.

Zelf had Lammert ook gezondheidsproblemen. Een hardnekkige blessure aan een onderbeen hinderde hem het hele jaar. Hij was voor het eerst in 25 jaar niet in staat om het hele jaar er met de kudde op uit te gaan. Dat werd ondervangen door de inschakeling van een ZZP'er, Stef Mensink, en een medewerker van Het Gelders Landschap, waarmee we een voordelige overeenkomst konden sluiten (acht uur per week schapen hoeden, waarvan vier uur op terreinen van HGL waardoor wij hem maar vier uur hoefden te betalen). Daarnaast deed Lammert nooit tevergeefs een extra beroep op de hulpherders Fred Mekelenkamp en Bastiaan Niesing.

Ook Tim zat enige tijd in de ziekenboeg doordat een oude blessure aan een poot hem parten speelde. Vooral in die perioden was het een uitkomst dat we drie honden hebben, want Lad en Daisy deden gewoon een stapje extra.

Een nieuwe tendens openbaarde zich dit jaar en dat is dat we tot twee maal toe aansprakelijk zijn gesteld door mensen die bij onze schaapskooi – door eigen onoplettendheid - iets is overkomen. Een jongetje liep een hoofdwond op toen hij tegen een ijzeren staaf van de deur van de hooischaar liep en een jonge vrouw kwam ten val toen ze met haar mountainbike op een ijzerdraad stuitte dat rond een deel van 't Spiekertje is aangebracht in de hoop dat er weer heide gaat groeien op het vergraste terrein. De kwestie met het jongetje liep voor ons met een sisser af, de affaire met de vrouw sleept zich mogelijk voort in 2022. Verder beklagden wat mensen zich, onder meer bij de gemeente, dat zij of hun kind aan den lijve hadden ondervonden dat er stroomdraad rond onze weilanden zit. Het geklaag lijkt te passen in een maatschappelijke ontwikkeling, concludeerden we en we zullen er dan ook niet raar van op kijken als zich in de toekomst vaker van dat soort incidenten zullen voordoen.

In het voorjaar hebben we na langdurig overleg exploitatieovereenkomsten gesloten met de gemeenten Epe en Heerde. Daarin is vastgelegd dat we geld ontvangen van de gemeenten omdat we daar iets voor doen, namelijk het onderhouden van de heidevelden en ander natuurgebied en omdat we de kudde als een cultuurhistorisch en recreatief element in stand houden; we leveren dus werk waarvoor we betaald worden. Ook staat in de overeenkomst dat de provinciale subsidie die de gemeente ontvangt direct naar onze stichting wordt over gemaakt. Dat gebeurde allemaal wel, maar is nu vastgelegd.

In augustus hielden we nog een extra wandeling, bij het afscheid van onze bestuursleden Bertus Klaassen, Sjoerd Veenstra, die beiden een enorme staat van dienst hebben, en Monique Gigengack, die een studie voorrang moest geven. Onze oud-voorzitter Jacqueline Koops kon er door gezondheidsproblemen helaas niet bij zijn. Begin dit jaar zat onze nieuwe voorzitter Jan Willem Wiggers zijn eerste vergadering van ons bestuur voor. Eind dit jaar vertrok Jan Stenvert wegens emigratie naar Frankrijk en zijn plek werd ingenomen door Ed Cornelissen, die er eerder dit jaar al voor had gezorgd dat er aan de hooischaar een bordje hangt met wervende tekst en QR-code waardoor sympathisanten op een heel simpele manier met hun mobieltje een gift kunnen doen. Bertus Klaassen was als penningmeester al opgevolgd door Dick van Norel, die het bestuur aangenaam verraste door nog ruim vóór de zomer de jaarrekening 2020 te presenteren.

'De wolf' bezorgde ons niet alleen een extra kostenpost van duizenden euro's (we hebben geen vergoeding gekregen voor onder meer zonnepanelen, extra materiaal dat we voor het onderhoud nodig hebben en bedrijven die werk gedaan hebben dat we niet zelf konden doen), maar ook veel extra werk en kopzorgen. Dat laatste nam toe doordat wolven de kudde in Elspeet hebben aangevallen terwijl die met de herder op de hei liep en daarna nog regelmatig in de buurt van de op stap zijnde kudde zijn gesignaleerd. Lammert woonde onder meer een informatiebijeenkomst bij over kuddebewakingshonden, maar we zijn er om verschillende redenen (nog) geen voorstander van die aan te schaffen en in te zetten. Ook suggesties om met een alarmpistool, katapult, scheepstoeter

o.i.d. op pad te gaan hebben we afgewezen. De enige positieve voetnoot over de wolf in 2021 is dat de provincie de grenzen van zijn leefgebied heeft uitgebreid en wij daar nu ook formeel binnen zitten.

In het najaar hebben we het aantal met stroomdraden beveiligde weilanden uitgebreid met één door, met hulp van leden van de Vereniging Het Edelhert, een weiland bij de Groene Zee onder handen te nemen.

Ook in het najaar hebben we op ons verzoek een gesprek met de gemeente Heerde gehad over paden en het stukje tussen hooischuur en schaapskooi die in sommige tijden door water en modder nauwelijks begaanbaar zijn. Voor het stukje tussen hooischuur en kooi wordt op korte termijn een oplossing gerealiseerd met behulp van klinkers, de toestand van de paden wordt een jaar gemonitord en naar aanleiding daarvan bekijkt de gemeente eind 2022 of ze maatregelen gewenst vindt en zo ja welke.

Het laatste wapenfeit van 2021 kwam voor rekening van de Belastingdienst, die ons in januari 2022 liet weten dat we begin december de culturele ANBI-status toegekend hebben gekregen.

De populariteit van onze kudde blijkt niet alleen uit de enorme aantallen bezoekers en de vele mailtjes (waarin mensen de meest uiteenlopende informatie vragen) die we krijgen, maar vooral ook uit het bereik van facebook en onze website. Met onze facebookpagina bereiken we bijna 26.000 mensen (vier keer zoveel vrouwen als mannen) en onze website is dit jaar door 32.743 mensen bezocht, 5000 meer dan een jaar eerder.

Ondanks de vele extra werkzaamheden – naast de wolfwerende maatregelen onder meer ook administratie, coördinatie van de klussen voor onze vrijwilligers, gezondheidszorg en voeren van de dieren, uitgebreide zorg rondom de geboorte van de lammeren – en de blessure van Lammert hebben hij en zijn medewerkers/vervangers ook kunnen voldoen aan het begrazingsplan. Onze kudde heeft de heide en omliggende gebieden 1720 uur begraasd:

40 weken x 5 dagen x 7 uur =	1400 uur
40 weken x zaterdagen x 4 uur =	160 uur
8 weken x 5 dagen x 4 uur =	160 uur

Totaal	1720 uur